

Säkyliin kunnan hyvinvointisuunnitelma 2026–2029

Kunnanhallitus 18.5.2026
Valtuusto 8.6.2026

Sisällysluettelo

1 Hyvinvointisuunnitelma	2
1.1 Hyvinvointisuunnitelman seuranta ja mittarit.....	2
2 HYVINVOINTISUUNNITELMA VUOSILLE 2026-2029.....	3
2.2 Hyvinvointia tukevien elintapojen vahvistaminen.....	3
2.3 Mielen hyvinvoinnin, osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen	7
2.4 Viihtyisä ja turvallinen ympäristö	12
2.5 Mielekäs ja sujuva arki	14
2.6 Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat	16

1 Hyvinvointisuunnitelma

Hyvinvointisuunnitelma on lakisääteinen asiakirja. Suunnitelman tarkoituksena on ohjata kuntaa, kuntalaisia sekä yhteistyötahoja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Suunnitelma laaditaan aina valtuustokausittain ja se hyväksytään valtuustossa. Hyvinvoinnin- ja terveyden edistämistyö on laaja-alaista ja poikkihallinnollista. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöstä raportoidaan vuosittain ja laaja hyvinvointikertomus toteutetaan kerran valtuustokaudessa. Laaja hyvinvointikertomus pitää sisällään selvityksen kuntalaisten hyvinvoinnin- ja terveyden tilasta sekä selvityksen hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumisesta.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tehdään laaja-alaisesti ja yhteistyö Satakunnan hyvinvointialueen kanssa on oleellisessa osassa. Säskylän kunta on jatkuvassa vuorovaikutuksessa hyvinvointialueen sekä muiden kuntien kanssa hyvinvointia ja terveyttä edistävässä työssä. Säskylän kunta osallistuu hyvinvointialueen koollekutsumiin yhteistyöverkostoihin sekä HYTE-toimikunnan toimintaan. Lisäksi kaikki Satakunnan kunnat kuuluvat kuntien yhteiseen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen verkostoon, jonka tarkoituksena on lisätä myös kuntien välistä yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen saralla.

Säskylän hyvinvointikertomus 2021–2025 osoittaa, että kunnassa on tehty suunnitelmallista ja monialaista hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä erityisesti ennaltaehkäisyyn, osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistamiseksi. Hyvinvointia on edistetty kehittämällä lasten ja nuorten palveluja, liikunta- ja kulttuuripalveluja, turvallista elinympäristöä sekä matalan kynnyksen hyvinvointipalveluja yhteistyössä eri toimialojen, järjestöjen ja hyvinvointialueen kanssa. Säskylässä työllisyystilanne on pysynyt hyvänä ja kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia on vahvistettu muun muassa nuorisovaltuuston, tapahtumien ja yhteisöllisten toimintamallien avulla. Samalla kertomus nostaa esiin tulevaisuuden keskeiset haasteet, kuten väestön ikääntymisen, nuorten mielenterveyden haasteet, liikkumattomuuden ja lasten ylipainon lisääntymisen, joihin pyritään vastaamaan pitkäjänteisellä kehittämistyöllä ja ennaltaehkäisevillä palveluilla. Kuntalaisten hyvinvoinnin tilasta kertovat hyvinvointikertomuksessa olevat indikaattorit, kuten kouluterveyskyselyn tulokset, työllisyystilastot, kelan tilastot, TEAviisarin tulokset sekä turvallisuustilastot.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman valmistelua jatketaan erillisenä asiakirjana, siten, että se täyttää kaikki lastensuojelulain pykälän 12 vaatimukset ja on luottamushenkilöiden käytettävissä talousarviota ja taloussuunnitelmaa laadittaessa.

Hyvinvointisuunnitelmassa painotetaan yksilön omaa vastuuta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä. Kunta tarjoaa asukkailleen ympäristön ja mahdollisuuden edistää hyvinvointiaan ja terveyttään.

Säskylän kunnan hyvinvointisuunnitelmalle on asetettu neljä painopistettä:

- hyvinvointia tukevien elintapojen vahvistaminen
- mielen hyvinvoinnin, osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen
- viihtyisä ja turvallinen ympäristö
- mielekäs ja sujuva arki.

1.1 Hyvinvointisuunnitelman seuranta ja mittarit

Hyvinvointisuunnitelman toteutumista ja Säskylän kunnan hyvinvoinnin tilaa seurataan vuosittain. Vuosittainen raportti käydään läpi kunnanhallituksessa sekä valtuustossa. Hyvinvointisuunnitelman toteutumista seurataan niin terveyden- ja hyvinvointilaitoksen määrittämien vähimmäistietosisältöjen osalta, kuin hyvinvointisuunnitelmassa määritettyjen mittareiden avulla. Säskylän kunnalla on käytössä Kuntamaisema työkalu, jonka tarkoituksena on tukea hyvinvointityön toteuttamista. Säskylän kunnan

tavoitteena on valtuustokaudella 2025–2029 tehostaa hyvinvointijohtamista sekä panostaa hyvinvointisuunnitelman jalkauttamiseen sekä seurantaan. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen teemojen onnistumisen edellytyksenä on laadukas ja johdonmukainen poikkihallinnollinen yhteistyö.

2 HYVINVOINTISUUNNITELMA VUOSILLE 2026-2029

Hyvinvoinnin- ja terveyden edistämistyö on kuntien lakisääteistä toimintaa. Laissa on määritetty kunnan velvollisuudet hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön toteuttamiseksi. Hyvinvoinnin strategisessa suunnittelussa on asetettava tavoitteet ja toimenpiteet hyvinvoinnin- ja terveyden edistämistyölle. Tavoitteet ja toimenpiteet ohjaavat kunnan muuta päätöksentekoa sekä toimintaa. Kunnan tulee seurata asukkaiden elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä raportoida vuosittain valtuustolle. Laaja hyvinvointikertomus – ja suunnitelma hyväksytään kerran valtuustokaudessa. Säskylän hyvinvointikertomus 2021–2025 on hyväksytty valtuustossa 16.6.2025. Hyvinvointisuunnitelma toteutetaan hyvinvointikertomuksen pohjalta.

Säskylän kunnan uusi strategia on tekeillä ja siitä päätetään kesäkuussa 2026 Säskylän kunnanvaltuustossa. Säskylän kunnan hyvinvointisuunnitelmaa ja strategiaa on työstetty samaan aikaan kuin uutta kunnan strategiaa ja hyvinvointisuunnitelman painopisteet on pyritty valitsemaan strategian kanssa samassa linjassa.

Hyvinvointisuunnitelman painopisteet ja tavoitteet on valittu toimintojen kehittämistarpeen mukaisesti ja suunnitelman tarkoitus on toimia päätöksenteon sekä taloussuunnittelun tukena. Hyvinvointisuunnitelman valmistelu on toteutettu poikkihallinnollisesti yhteistyössä eri toimialueiden kanssa. Suunnitelman valmisteluun on osallistettu Säskylän kunnan kaikkia vaikuttamistoimielimiä sekä sivistyslautakuntaa sen toimialueeseen kuuluvan suunnitelma-alueen osalta.

2.2 Hyvinvointia tukevien elintapojen vahvistaminen

Hyvinvointikertomuksen perusteella hyvinvointia tukevien elintapojen vahvistaminen on tärkeä painopiste Säskylässä erityisesti siksi, että lasten ja nuorten hyvinvoinnissa on havaittu merkittäviä haasteita liittyen liikkumattomuuteen, ylipainoon ja henkiseen hyvinvointiin. Kertomuksen mukaan lähes 30 % alle 17-vuotiaista kärsii ylipainosta ja sekä 5.- että 8.-luokkalaisista yli puolella fyysinen toimintakyky on heikko. Lisäksi nuorten liikkuminen on vähentynyt ja ruutu-aika lisääntynyt, mikä heikentää sekä fyysistä että psyykkistä hyvinvointia.

Hyvinvointikertomuksessa nousee esiin myös se, että mielenterveyden haasteet ja ahdistuneisuus ovat lisääntyneet erityisesti nuorten keskuudessa. Liikunnan, terveellisen ravinnon ja yhteisöllisen vapaa-ajan toiminnan nähdään tukevan kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä ehkäisevän syrjäytymistä ja terveyserojen kasvua.

Säskylän kunnan hyvinvointisuunnitelman hyvinvointia tukevien elintapojen vahvistamisen painopisteet pyrkivät kannustamaan yksilöä huolehtimaan omasta hyvinvoinnistaan laaja-alaisemmin. Kaikilla on mahdollisuus vaikuttaa omaan hyvinvointiinsa ja kunnan tehtävä on tarjota sille mahdollisimman hyvät puitteet.

Painopisteen asettamista tukee myös väestön ikääntyminen, joka lisää tarvetta ennaltaehkäiseville toimille ja toimintakyvyn ylläpitämiselle kaikissa ikäryhmissä. Hyvinvointia tukevien elintapojen vahvistamisella voidaan pitkällä aikavälillä parantaa kuntalaisten terveyttä, lisätä arjessa jaksamista, vähentää palvelutarvetta sekä vahvistaa kunnan elinvoimaa ja yhteisöllisyyttä.

Tavoite	Toimenpide	Mittari/Arviointi	Vastuutaho
Lisätään matalan kynnyksen liikunta-mahdollisuuksia ja tuetaan omatoimista liikkumista	<ul style="list-style-type: none"> • Maksuton kuntosalin käyttö • Liikuntaneuvonnan ryhmien perustaminen • Kansalaisopiston monipuolinen liikuntakurssitarjonta • Kansalaisopiston matalan kynnyksen ryhmien ylläpitäminen ja lisääminen • Kehitetään viestintää liikuntamahdollisuuksista 	<p>Liikuntaryhmiin osallistuvien määrät</p> <p>Kansalaisopiston tilastot (ryhmiin osallistuvat) ja kurssipalautteet (liikuntakurssit sekä tiedonsaanti)</p> <p>Kyselyt koetusta hyvinvoinnista ja aktiivisuudesta</p> <p>Liikuntaneuvonnan tulokset Hyviö -arviointimenetelmän kautta</p>	<p>Vapaa-aikapalvelut</p> <p>Kansalaisopisto</p>
Kehitetään liikuntapaikkoja siten, että ne tukevat kuntalaisten liikkumista, hyvinvointia ja saavutettavuutta	<ul style="list-style-type: none"> • Kehitetään liikuntapaikkojen käyttöasteen seurantaa, jotta kehittäminen ja ylläpito kohdennetaan oikeisiin kohteisiin • Tehostetaan liikuntapaikoista tiedottamista • Ilmoitetaan tehokkaammin käyttäjille vapaista vuoroista • Uudistetaan liikuntatilojen varauskalenteri • Laaditaan kattavat huolto- ja kunnossapito-ohjeet ja seurataan niiden toteutumista • Investoinnit tehdään käyttäjien tarpeiden mukaan • Ylläpidetään yhteistyötä Puolustusvoimien kanssa, jotta kunnossapitoressit mahdollistavat laajemman harrastusmahdollisuuden (hiihtoladut, prikaatin tekonurmi jne.) • Liikuntapaikkojen esteettömyyden kartoitus ja kirjaaminen palvelutietovarantoon (PTV) 	<p>Liikuntapaikkojen käyttöaste</p> <p>Käyttäjäpalautteet</p> <p>Esteettömyyden toteutumisen arviointi</p> <p>Kunnossa- ja ylläpito-ohjeet laadittu</p> <p>Em. ohjeiden mukaiset toimet tehty</p>	<p>Vapaa-aikapalvelut</p> <p>Tekninen toimiala</p> <p>Hallinto</p>

<p>Yhteistyön vahvistaminen liikunnan edistämässä</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vahvistetaan yhteistyörakenteita liikunnan edistämässä mm. kuntotapahtumat ja harrastemessut • Liikuntatapahtumien järjestämisen tukeminen • Liikuntaa järjestävien yhdistysten ja seurojen toiminta-avustukset • Arvioidaan, onko mahdollista tarjota yhdistyksille tiloja käyttöön maksutta, niiden järjestäessä maksutonta ja kaikille kuntalaisille avointa toimintaa • Kehitetään vuorokeskustelua ja tiedonkulkua toimijoiden välillä mm. Seurafoorumin välityksellä 	<p>Yhteistyötapaamisten ja -hankkeiden määrä</p> <p>Seurojen ja yhdistysten osallistuminen toimintaan</p> <p>Yhteisten tapahtumien osallistujamäärät</p>	<p>Vapaa-aikapalvelut</p>
<p>Soveltavan liikunnan kehittäminen ja esteettömyyden edistäminen liikuntapaikoilla</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lainattava liikuntavälinepankki • Apu- ja toimintavälineiden käyttökartoitus • Esteettömyyden kehittäminen opasteiden avulla Harjunreitin Myllylähteelle • Esteettömyyskartoitus viiteen eri liikuntapaikkaan ja kirjaaminen PTV:hen (palvelutietovaranto) • Soveltavien liikuntaryhmien kasvattaminen (liikunnanpuolustajien toteuttamat ryhmät) • Seurojen järjestämän soveltavan liikunnan kartoitus 	<p>Välineiden lainausmäärät, käyttäjäpalautteet, välineiden käyttöaste, kartoituksen toteutuminen, listaus kehittämiskohteista, toimenpiteiden eteneminen, kävijämäärälaskuri Myllylähteelle, PTV:hen kirjattujen kohteiden määrä, osallistujamäärä liikuntaryhmissä</p>	<p>Vapaa-aikapalvelut</p>

<p>Liikunnallista elämäntapaa edistävän opetussuunnitelma-uudistuksen onnistunut toteuttaminen varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa ja lukiossa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Paikallisten opetussuunnitelmien päivitystyö valtakunnallisten perusteiden pohjalta • Kehitetään laajassa yhteistyössä aktiivista toimintakulttuuria varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa ja kouluissa • Hyödynnetään kehitystyössä valtakunnallisia ohjelmia (esim. Liikkuva koulu, Liikkuva varhaiskasvatus) • Mahdollinen Liikkuva koulu ja Move! -hankkeen kehitystyö perusopetuksessa 	<p>Liikkuva koulu ja varhaiskasvatus -arviointimateriaali käytössä kaikissa päiväkodeissa ja kouluissa säännöllisesti</p>	<p>Varhaiskasvatus</p> <p>Esi- ja perusopetus</p> <p>Lukio</p>
<p>Vahvistetaan lasten ja nuorten terveellisiä ruokailutottumuksia ja myönteistä ruokasuhdetta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen monipuolisen ruokakasvatuksen toteutus osana toiminnan arkea • Makuraadit toimivat kaikissa kouluissa • Mahdollisuus ns. turvaruokan, kun tarve on määritelty terveydenhuoltohenkilöstön kanssa • Hyödynnetään kunnassa tapahtuvaa ruuan tuotantoa osana terveellistä ja kasvispitoisempaa ravitsemusta • Edistetään pellolta pöytään ajattelua lisäämällä paikallisesti tuotettua ruuan käyttöä kunnassa 	<p>Kouluterveys-kyselyn tulokset liittyen ravitsemukseen</p>	<p>Varhaiskasvatus</p> <p>Perusopetus</p> <p>Ruokapalvelut</p>
<p>Kuntalaisten harrastusmahdollisuuksien vahvistaminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Harrastemessut jokavuotiseksi tapahtumaksi • Koulujen kerhotoiminnan kehittäminen oppilaskyselyiden perusteella • Harrastamisen Suomen mallin kerhotoiminnan vahvistaminen oppilaskyselyiden perusteella 	<p>Harrastuksiin osallistuvien lasten ja nuorten määrä</p> <p>Harrastustoiminnan tarjonnan laajuus</p> <p>Koulukyselyiden ja Harrastamisen Suomen Mallin kyselyiden tulokset (hyvinvointi ja osallisuus)</p>	<p>Vapaa-aikapalvelut</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Harrastusryhmien suuntaaminen erityisesti yläkoululaisille • Lisätään kansalaisopiston koko perheelle yhteistä kurssitarjontaa • Yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa matalan kynnyksen harrastusvaihtoehtoja 	<p>Move!-mittausten tulokset</p> <p>Harrastemessujen kävijämäärä</p> <p>Matalan kynnyksen harrasteryhmien osallistujien määrä</p>	
Lasten ja nuorten liikunnan lisääminen	<ul style="list-style-type: none"> • Vahvistetaan lasten vesiturvallisuutta edistämällä alkeisuimataidon saavuttamista ennen 9 vuoden ikää • Move!-mittaustulosten tavoitteellinen hyödyntäminen osana lasten ja nuorten liikunnallisen elämäntavan edistämistä • Säskylän kunta osallistuu Fiksusti kouluun-toimintaan 	<p>Opetussuunnitelman (OPS) päivityksen toteutuminen uinnin opetuksen osalta</p> <p>Move!-mittausten toteutuksen kattavuus</p> <p>Henkilökunnan näkemykset testitulosten käsittelystä ja hyödyntämisestä koulun ja opiskeluhuollon toiminnassa</p> <p>Fiksusti kouluun kampanjan arviointilomakkeet</p>	<p>Varhaiskasvatus</p> <p>Esi- ja perusopetus</p> <p>Lukio</p>

2.3 Mielen hyvinvoinnin, osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen

Hyvinvointikertomuksen perusteella mielen hyvinvoinnin, osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen on tärkeä painopiste, koska erityisesti lasten ja nuorten mielenterveyteen liittyvät haasteet ovat lisääntyneet. Kertomuksessa nostetaan esiin ahdistuneisuuden, yksinäisyyden ja psyykkisen kuormittuneisuuden kasvu sekä tarve vahvistaa varhaista tukea ja yhteisöllisyyttä kouluissa ja vapaa-ajalla.

Osallisuuden kokemuksella nähdään olevan merkittävä vaikutus hyvinvointiin, turvallisuuden tunteeseen ja syrjäytymisen ehkäisyyn. Säskylässä osallisuutta on vahvistettu muun muassa nuorisovaltuuston, oppilaskuntien, ikääntyvien- ja vammaisneuvostojen sekä yhteisöllisten tapahtumien kautta.

Hyvinvointikertomuksessa korostetaan myös harrastusten, kulttuurin, liikunnan ja matalan kynnyksen toiminnan merkitystä mielen hyvinvoinnin tukemisessa. Yhteisölliset palvelut ja turvalliset kohtaamispaikat tukevat kuntalaisten arjessa jaksamista sekä vahvistavat yhteenkuuluvuuden tunnetta. Painopisteen tavoitteena on vahvistaa kuntalaisten psyykkistä hyvinvointia, lisätä osallistumismahdollisuuksia ja ehkäistä yksinäisyyttä sekä syrjäytymistä pitkäjänteisellä yhteistyöllä eri toimijoiden kesken.

Vahvistetaan asukkaiden yhteisöllisyyttä ja osallisuuden kokemusta siten, että jokaisella on mahdollisuus kuulua ryhmään ja kokea olevansa osa yhteisöä.

- Vahvistetaan kirjastojen ja kulttuuritoiminnan merkitystä kohtaamispaikkoina
- Erityisesti lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien vahvistaminen
- Tarjotaan palveluja vapaa-ajan, opiskelun ja elinikäisen oppimisen tarpeisiin
- Tuetaan kokonaisvaltaista hyvinvointia ja ehkäistään syrjäytymistä tarjoamalla varhaista tukea sekä mahdollisuuksia osallistavaan toimintaan
- Lisätään osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia kunnan toiminnassa ja päätöksenteossa.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit/Arviointi	Vastuutaho
Vahvistetaan kirjastojen ja kulttuuritoiminnan merkitystä kohtaamispaikkoina	<ul style="list-style-type: none"> • Kirjastojen laaja maksuttomien tapahtumien, tilaisuuksien ja näyttelyiden tarjonta eri kohderyhmille • Kotiseutuperinteen säilyttäminen museo- ja arkistotoimintaa ylläpitämällä • Osallistavan kulttuuribudjetoinnin kehittäminen • Tuetaan alueen vapaaehtoistoimijoiden toimintaedellytyksiä kokoamalla alueen toimijoita yhteen ja myöntämällä avustuksia toimintaan 	<p>Tapahtumien ja osallistujien määrä</p> <p>Osallistavan kulttuuritoiminnan tapahtumat</p>	Kirjasto- ja kulttuuripalvelut
Tarjotaan palveluja vapaa-ajan, opiskelun ja elinikäisen oppimisen tarpeisiin	<ul style="list-style-type: none"> • Huolehditaan kirjastojen monipuolisesta aineistosta ja neuvonnasta • Omatoimikirjaston laaja aukiolo • Kirjavinkkaukset ja esittelyt • Lukukampanjoiden järjestäminen • Kansalaisopiston monipuolinen kurssitarjonta 	<p>Käyntien ja lainojen määrät</p> <p>Tapahtumien ja osallistujien määrä</p> <p>Kansalaisopiston opiskelijamäärän seuraaminen</p> <p>Kansalaisopiston kurssipalautteita hyödynnetään opinto-ohjelman suunnittelussa</p>	Kirjasto- ja kulttuuripalvelut Kansalaisopisto
Yhdistysten järjestämän hyvinvointia tukevan toiminnan tukeminen	<ul style="list-style-type: none"> • Yhdistysten ja seurojen toiminta-avustukset • Kunta koordinoi yhteistyötä seurafoorumissa 	<p>Avustusten yhteissumma</p> <p>Avustusten hakijoiden määrä</p>	Sivistystoimiala

	<p>(urheiluseurat) ja kulttuuritorilla (yhdistystoimijat)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunta kutsuu koolle muut yhdistystoimijat 	Yhdistystoimijoiden kokoontumiset	
Vahvistetaan lasten ja nuorten osallisuutta ja yhteisöön kiinnittymistä	<ul style="list-style-type: none"> • Toteutetaan ryhmäytymistä tukevia toimintoja • Vahvistetaan esiopetuksen ja koulujen yhteisöllisistä opiskeluhoiltotyötä • Vahvistetaan moniammatillisen yhteistyön kehittämistä varhaiskasvatuksessa • Toteutetaan leikkiä varhaiskasvatuksen keskeisenä toimintatapana • Vahvistetaan lasten ja nuorten vaikuttamismahdollisuuksia koulun ja varhaiskasvatuksen arjessa (esim. oppilaskunta, lapsilähtöisyys) • Noudatetaan kiusaamisen ehkäisy suunnitelmia • Suunnitelmallinen tunne- ja kaveritaitojen harjoittelu päiväkodeissa ja kouluissa • Pidetään yllä yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa mm. alueellisessa opiskeluhoillon ohjausryhmässä ja kohtaamispaikka-verkoston tapaamisissa 	<p>Kouluterveyskyselyn osiot, jotka liittyvät yhteisöllisyyteen ja osallisuuteen</p> <p>Lukuvuosittaiset koulukiusaamiskyselyt</p> <p>Moniammatillisten tapaamisten määrä</p> <p>Hyödynnetään vakan omaa valtakunnallista arviointityökalu Valssia</p>	<p>Varhaiskasvatus</p> <p>Esi- ja perusopetus</p> <p>Lukio</p>
Vahvistetaan koulujen toimintakulttuuria läsnä olevaa yhteisöllisyyttä vahvistavaksi	<ul style="list-style-type: none"> • Arvioidaan ja tarvittaessa päivitetään peruskoulun (7–9) järjestysääntöjä puhelimen käytön osalta 	Järjestyssääntöjen arvioinnin / päivityksen toteutuminen	<p>Esi- ja perusopetus</p> <p>Lukio</p>

<p>Tarjotaan lapsille ja nuorille palveluja, jotka tukevat oppimista, monilukutaitoa ja mielekästä vapaa-aikaa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Laaditaan kirjaston sekä koulujen ja varhaiskasvatuksen yhteinen yhteistyösuunnitelma • Lasten ja nuorten kulttuurikasvatussuunnitelman päivittäminen • Innostetaan lukuharrastuksen pariin kirjaston kirjavinkkauksilla • Tarjotaan kirjakasseja kouluihin ja päiväkodeihin • Edistetään monilukutaitoa ja tiedonhallintataitoja kampanjoiden ja työpajojen avulla 	<p>Kirjavinkkausten määrä ja niihin osallistuneiden lasten ja nuorten määrä</p> <p>Kirjaston ja koulujen/varhaiskasvatuksen yhteistyösuunnitelman toteutuminen</p> <p>Kirjakassien käyttömäärä kouluissa ja päiväkodeissa</p> <p>Kampanjoihin ja työpajoihin osallistuneiden määrä</p>	<p>Sivistystoimiala</p>
<p>Erityisnuorisotyössä tuetaan nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia ja ehkäistään syrjäytymistä tarjoamalla varhaista tukea sekä mahdollisuuksia osallistavaan toimintaan.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lisätään matalan kynnyksen palveluita kuten työpajoja sekä opiskelu- ja työelämävalmiuksia tukevia palveluita (esim. ForeAmmatti) • Ennaltaehkäisevää työtä vahvistetaan tarjoamalla tukea arjenhallintaan ryhmätoiminnan ja yksilöohjauksen kautta 	<p>Palveluihin osallistuvien määrä, nuorten hyvinvointikyselyt, varhaisen tuen toimenpiteiden määrä sekä uusien nuorten tavoittaminen.</p>	<p>Vapaa-aikapalvelut</p>
<p>Lisätään nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia kunnan toiminnassa ja päätöksenteossa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sivistyslautakunnassa on säännöllisesti kokousasiana nuorisovaltuuston edustajan esittelemät ajankohtaiset asiat • Järjestetään osallistavia ja nuorten ääntä esiin tuovia tapahtumia (esim. keskusteluillat) • Lisätään vuorovaikutusta nuorten ja päättäjien välillä (nuorisovaltuuston osallistuminen) 	<p>Osallistavien ja nuorten ääntä esiin tuovien tapahtumien määrä</p>	<p>Vapaa-aikapalvelut</p>

	lautakuntiin, päättäjien osallistuminen nuorten tapahtumiin)		
Edistetään elinikäistä oppimista ja osallisuutta	<ul style="list-style-type: none"> Kansalaisopiston kurssitarjontaa sisältää erityisesti ikääntyneille suunnattuja kursseja, tietoiskuja ja harrastustoimintaa Järjestetään kirjastossa matalan kynnyksen tapahtumia ja kohtaamispaikkoja Edistetään digitaitoja kirjaston ohjauksella ja kansalaisopiston kursseilla 	<p>Kansalaisopiston kursseille osallistuneiden määrä ikäryhmittäin</p> <p>Kirjaston tapahtumien määrä ja niihin osallistuneiden määrä ikäryhmittäin</p>	<p>Kansalaisopisto</p> <p>Kirjasto- ja kulttuuripalvelut</p>
Hyvinvointikyselyn toteuttaminen valtuustokauden aikana	<ul style="list-style-type: none"> Kehitetään yhteistyössä muiden Satakunnan kuntien kanssa hyvinvointikysely, joka toteutetaan säännöllisesti kaksi kertaa valtuustokaudessa 	Hyvinvointikysely on kehitetty ja toteutettu	Hallinto/Kaikki toimialueet
Yhteisöllisyyden vahvistaminen	<ul style="list-style-type: none"> Matalan kynnyksen kohtaamispaikkojen kehittäminen kaikille kuntalaisille 	<p>Matalan kynnyksen kohtaamispaikkojen määrä/kerta</p> <p>Matalan kynnyksen kohtaamispaikkojen käyttöaste/kävijöiden määrä</p>	<p>Vapaa-aikapalvelut</p> <p>Hallinto</p>
Ennalta ehkäisevän päihdetyön vakiinnuttaminen osaksi kunnan toimintaa	<ul style="list-style-type: none"> Osallistuminen Satakunnan hyvinvointialueen ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön suunnitelman tekoon. Säkylän kunnan ehkäisevän päihdetyön ja mielenterveystyön suunnitelman tekeminen ja jalkauttaminen 	Suunnitelmien toteutuminen ja jalkauttaminen osaksi kunnan toimintaa	<p>Sivistystoimiala</p> <p>Hallinto</p>

2.4 Viihtyisä ja turvallinen ympäristö

Säkylässä turvallinen, terveellinen ja viihtyisä elinympäristö nähdään keskeisenä hyvinvoinnin ja terveyden perustana. Kunta kehittää elinympäristöä tavoitteellisesti yhteistyössä eri toimialojen sekä muiden toimijoiden kanssa.

Ihmisen arkiympäristön viihtyvyydellä on merkittävät vaikutukset yksilön hyvinvointiin. Säkylän alueellinen sijainti tarjoaa sen asukkaille erinomaiset puitteet hyötyä myös luonnon tarjoamista terveysvaikutuksista. Ulkoilumahdollisuuksien parantaminen sekä alueiden luonnonmukaisuuden tukeminen vahvistaa niin yksilön kuin yhteisön hyvinvointia ja terveyttä.

Ympäristöterveydenhuolto, rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu ovat tärkeä osa viihtyisän ja turvallisen elinympäristön rakentamista Säkylässä. Ympäristöterveydenhuolto valvoo muun muassa talousveden laatua, elintarviketurvallisuutta, uimavesiä ja sisäilmaa, mikä tukee kuntalaisten terveyttä ja arjen turvallisuutta. Rakennusvalvonnan tehtävänä on huolehtia, että rakentaminen on turvallista, terveellistä ja ympäristöön sopivaa ja että asuinympäristöt pysyvät toimivina ja viihtyisinä. Ympäristönsuojelulla ehkäistään ympäristöhaittoja, valvotaan päästöjä ja huolehditaan luonnon sekä vesistöjen hyvinvoinnista. Yhdessä nämä palvelut edistävät siistiä, turvallista ja terveellistä ympäristöä, joka tukee kuntalaisten hyvinvointia ja elämänlaatua.

Kunta ylläpitää ja kehittää liikennealueita, katuvalaistusta, puistoja, leikkikenttiä ja muuta yhdyskuntatekniikkaa, jotka vaikuttavat suoraan arjen turvallisuuteen ja viihtyisyyteen. Kevyenliikenteenväylien lisääminen on nostettu tärkeäksi kehittämiskohteeksi. Tavoitteena on parantaa liikenneturvallisuutta sekä mahdollistaa turvallisempi arkiympäristö kuntalaisille. Liikenneturvallisuustyötä tehdään poikkihallinnollisesti yhteistyössä kunnan eri toimialojen, poliisin, hyvinvointialueen ja ELY-keskuksen kanssa. Työssä korostuvat liikennekasvatus, turvallisuusviestintä sekä liikenneympäristön turvallisuuden kehittäminen.

Kunnan palveluverkoston ja tilaratkaisujen suunnittelussa huomioidaan eri ikäryhmien tarpeet sekä yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua ja käyttää palveluita turvallisesti.

Yhteistyö eri viranomaisten ja toimijoiden kanssa on tärkeä osa turvallisen ja viihtyisän ympäristön kehittämistä. Tavoitteena on rakentaa ympäristö, joka tukee kuntalaisten arkea, turvallisuudentunnetta ja hyvinvointia pitkäjänteisesti.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit ja arviointi	Vastuutaho
Parantaa liikenneturvallisuutta ja turvallista liikkumista	<ul style="list-style-type: none"> Valaistuksen uusiminen energiatehokkaampiin sekä paremmin valaiseviin LED-valoihin Pyöräteiden kehittäminen sekä liikennemerkkien ja tienviittojen uusiminen Toteutetaan Rauman seudun kävelyn, pyöräilyn ja kestävien matkaketjujen edistämishankkeen toimenpiteitä	Toteutuneiden toimenpiteiden määrä, turvallisuushavainnot ja käyttäjäpalaute	Tekninen toimiala

Kehittää turvallisia ja saavutettavia julkisia ympäristöjä	<ul style="list-style-type: none"> Toimitilojen saavutettavuuden parantaminen sekä koulujen pihojen ja kiinteistöjen turvallisuuden kehittäminen sekä viihtyvyyden parantaminen 	Esteettömyys- ja turvallisuustarkastukset sekä asiakaspalaute	Liikuntapalvelut, tekninen toimiala ja hallinto
Lisätä ympäristön viihtyisyyttä ja luonnon monimuotoisuutta	<ul style="list-style-type: none"> Viheralueiden kehittäminen ja luonnonmukaistaminen Vahvistetaan lähiluonnon monimuotoisuutta ja hyödynnetään sen terveysvaikutuksia ja vahvistetaan kuntalaisten luontosuhdetta 	Toteutettujen kohteiden määrä ja ympäristön viihtyisyydestä saatu palaute	Tekninen toimiala
Parantaa kiinteistöjen ympäristöjen turvallisuutta	<ul style="list-style-type: none"> Säkylähallin ja jäähallin ympäristön turvallisuuden kehittäminen Koulujen pihojen ja muiden piha-alueiden turvallisuuden kehittäminen 	Toteutuneet turvallisuustoimenpiteet ja käyttäjäpalaute	Tekninen toimiala
Ympäristöhaittojen ennaltaehkäisy	<ul style="list-style-type: none"> Valvotaan melua, jätehuoltoa, ympäristön pilaantumista sekä terveydellisiä haittoja aiheuttavia tekijöitä 	Havaittujen valvontojen sekä epäkohtien määrä ja korjaavien toimenpiteiden toteutuminen	Ympäristö
Turvallisen ja terveellisen elinympäristön varmistaminen	<ul style="list-style-type: none"> Toteutetaan riskiperusteista valvontaa elintarvikehuoneistoihin, talousvesiin, uimavesiin, sisäilmakohteisiin sekä yleisiin tiloihin Tiedotetaan kuntalaisia tehokkaammin mm. uimavesiin liittyvistä tuloksista Osallistutaan valtakunnalliseen leväseurantaan alueen vesistöillä 	Toteutuneiden tarkastusten määrä ja valvontasuunnitelman toteutumisaste	Ympäristö

2.5 Mielekäs ja sujuva arki

Arjen sujuvuus luo perustan hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Perustarpeiden tulee täyttyä, jotta yksilöllä olisi mahdollisuus huolehtia omasta hyvinvoinnistaan sekä terveydestään. Mielekkään ja sujuvan arjen peruspilareita ovat toimivat palvelut, riittävä toimeentulo, työpaikka sekä turvallinen asuminen. Kunnan tehtävä on ennaltaehkäistä sekä tukea kuntalaisia arjen haasteissa.

Säkylässä arjen hyvinvointia vahvistetaan kehittämällä matalan kynnyksen palveluita, harrastus- ja osallistumismahdollisuuksia, työllisyyttä tukevia palveluja sekä yhteisöllisyyttä lisääviä toimintamalleja. Lasten, nuorten, työikäisten ja ikääntyvien hyvinvointiin pyritään vaikuttamaan ennaltaehkäisevällä työllä, turvallisilla kohtaamispaikoilla ja sujuvilla palveluketjuilla. Painopisteen tavoitteena on vahvistaa kuntalaisten arjessa jaksamista, osallisuutta ja elämänhallintaa sekä ehkäistä yksinäisyyttä, syrjäytymistä ja hyvinvointierojen kasvua.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari/arviointi	Vastuutaho
Ennalta ehkäistä taloudellisten haasteiden syntymistä	<ul style="list-style-type: none"> Asumisneuvontapalvelun toteuttaminen yhteistyössä Euran kunnan kanssa 	<p>Asumisneuvontapalveluun osallistuneiden asiakkaiden määrä</p> <p>Asumisneuvonta-avustuksen tilastointi</p> <p>Asumisneuvonta osana kunnan peruspalveluita</p>	Hallinto
Työttömyyden ennaltaehkäisy ja työllisyyden edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> Kunnan toteuttamien työllisyyttä edistävien palveluiden kehittäminen 	<p>Työttömien työnhakijoiden määrä Säkylässä</p>	Hallinto Vapaa-aikapalvelut
Kotoutumisen edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> Matalan kynnyksen palveluohjausta sekä neuvontaa maahanmuuttajille kuntayhteistyönä Tarjotaan maahanmuuttajille suomen kielen koulutusta 	<p>Maahanmuutto-ohjaajan asiakasmäärät</p> <p>Koulutukseen osallistujien määrä sekä heidän kielitaitonsa edistyminen</p>	Hallinto
Kehitetään ja vakiinnutetaan hyvinvointia edistävän yhteistyön rakenteita kunnan, hyvinvointialueen, järjestöjen ja muiden toimijoiden kesken ja tuetaan asukkaiden aktiivista toimijuutta ja	<ul style="list-style-type: none"> Yhteistyö eri toimijoiden kuten seurojen, järjestöjen ja Satakunnan hyvinvointialueen kanssa hyvinvointia ja terveyttä edistävien palveluiden tiimoilta Yhteistyö Satakunnan kuntien kanssa tasavertaisten ja monipuolisten palveluiden takaamiseksi kaikille kuntalaisille mm. 	<p>Säkyläläisille tarjolla olevat hyvinvointia ja terveyttä edistävät palvelut</p> <p>Osallistuminen yhteisiin toimenpiteisiin sekä kampanjoihin</p>	Kaikki toimialat

vastuuta omasta hyvinvoinnistaan	palveluiden toteuttaminen yhteistyönä		
Ikääntyneiden arjen tukeminen ja aktiivisuuden lisääminen	<ul style="list-style-type: none"> Toteutetaan yhteistyössä ikääntyvien neuvoston kanssa ikääntyvien arkea tukevia tilaisuuksia Toteutetaan eläkkeelle jääville tai hiljattain jääneille hyvinvointikurssi kansalaisopiston kanssa 	Ikääntyvien hyvinvointia ja terveyttä tukevat tilaisuudet ja tapahtumat Hyvinvointikurssin toteutuminen, kurssille osallistuneiden määrä ja asiakaspalaute	Hallinto/ hyvinvointi- koordinaattori Kansalaisopisto Vapaa- aikapalvelut
Tuetaan arjessa uusia sekä vanhoja säkyläläisiä	<ul style="list-style-type: none"> Säkylän takuu 	Säkylän takuuta hyödyntäneiden määrä	Hallinto/ Liiketoiminta- johtaja
Yhteistyön lisääminen eri toimijoiden kanssa	<ul style="list-style-type: none"> Teemme aktiivisesti yhteistyötä kuntalaisten, yhdistysten, yhteisöjen ja kolmannen sektorin kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäämiseksi Seudullisen yhteistyön lisääminen Yhteistyön parantaminen Satakunnan hyvinvointialueen kanssa Tiiviimpi yhteistyö Etelä-Satakunnan työllisyysalueen kanssa 	Toteutunut/ei toteutunut yhteistyö	Kaikki toimialat
Hyvinvointia ja terveyttä edistävien palveluiden saavutettavuuden parantaminen	<ul style="list-style-type: none"> Lisätään ja parannetaan hyvinvointia ja terveyttä edistävien palveluiden tiedottamista kunnan viestintäkanavissa 	Toteutunut/ei toteutunut	Kaikki toimialat

2.6 Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat

Paikalliset

[Säkylän liikuntapaikkojen kehittämissuunnitelma](#)

Säkylän kunnan kulttuurikasvatussuunnitelma: [Kulttuuriaihio](#)

[Säkylän kunnan opiskeluhuoltosuunnitelma](#)

[Säkylän kunnan varhaiskasvatuksen kiusaamisen ehkäisyn suunnitelma](#)

[Säkylän kunnan varhaiskasvatussuunnitelma 2023](#)

Alueelliset

[Satakunta-strategia](#)

[Satakunnan maakuntaohjelma 2026–2029 Satakunta suunnitelmaa](#)

[Satakunnan älykkään erikoistumisen strategia 2021–2027](#)

[Satakunnan hyvinvointialueen hyvinvointikertomuksen suunnitelmaosa 2026-2029](#)

[Satakunnan hyvinvointialueen ikääntyvän väestön tukemiseksi 2026-2029](#)

[Satakunnan hyvinvointialueen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma](#)

[Etelä-Satakunnan kotoutumisohjelma](#)